C/2026/3921

1.9.2026

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 10 iulie 2026

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Greciei

(C/2026/3921)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ([2]), în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263 precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și incluzive și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor publice excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura o supraveghere multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.

(2) La 25 noiembrie 2025, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2026 al Greciei. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2026, în care a identificat Grecia ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, o recomandare de recomandare a Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniunea Europeană și o propunere de raport comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2026, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([3]) la 21 aprilie 2026, iar Raportul comun privind ocuparea forței de muncă și Recomandarea referitoare la capitalul uman la 9 martie 2026.

([1]) Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([3]) JO C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a Uniunii în următorii cinci ani. În acest document sunt identificate cele trei imperative de transformare în materie de inovare, decarbonizare și competitivitate, precum și securitatea ca piloni esențiali pentru o creștere economică durabilă. De la publicarea sa, Busola pentru competitivitate a stat la baza activității semestrului european, ceea e asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale UE, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(4) În 2026, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu etapa finală a punerii în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) ([4]). În ultimii ani, planurile de redresare și reziliență (PNRR), împreună cu finanțarea oferită în cadrul politicii de coeziune, au fost esențiale pentru realizarea priorităților de politică ale semestrului european, deoarece planurile trebuiau să abordeze în mod eficace toate provocările sau o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile recente, iar programele finanțate prin politica europeană de coeziune trebuiau să țină seama de recomandările specifice fiecărei țări. Pe măsură ce MRR se apropie de sfârșitul duratei sale de viață, rămâne esențial să se asigure continuitatea și valorificarea reformelor sprijinite și puse în aplicare în cadrul acestuia, inclusiv să se asigure coerența și continuitatea între planul de redresare și reziliență și viitoarele planuri naționale de reformă.

(5) La 3 iunie 2026, Comisia a publicat raportul de țară din 2026 pentru Grecia. În acesta, s-au evaluat progresele realizate de Grecia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări din 2025 și s-a făcut bilanțul implementării de către Grecia a PNRR. Pe baza analizei respective, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Grecia. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Grecia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

(6) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Grecia. Principalele constatări ale evaluării de către Comisie a vulnerabilităților macroeconomice cu care se confruntă Grecia în sensul regulamentului respectiv au fost publicate la 20 mai 2026 ([5]). La 3 iunie 2026, Comisia a concluzionat că Grecia nu se mai confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, vulnerabilitățile legate de datoria publică și externă au scăzut în ultimii ani, această scădere fiind susținută de o creștere constantă a PIB, iar excedentele bugetare contribuind și mai mult la scăderea datoriei publice; bilanțurile băncilor s-au îmbunătățit; deficitul de cont curent rămâne considerabil, dar finanțarea sa favorabilă atenuează riscurile externe la adresa sustenabilității. Grecia a pus în aplicare reforme relevante pentru a-și reduce vulnerabilitățile de lungă durată. Deși a rămas ridicată, ponderea datoriei publice în PIB a continuat să scadă datorită politicii bugetare prudente și creșterii PIB. Această evoluție a sprijinit în același timp o îmbunătățire a poziției investiționale internaționale nete negative. Se preconizează că atât datoria publică, cât și ponderea datoriei externe vor continua să scadă. Deficitul de cont curent a rămas ridicat și nu se preconizează că se va îmbunătăți în acest an, dar este de așteptat ca finanțarea din partea UE și finanțarea privată care nu generează datorii să acopere o mare parte din acesta. Piața forței de muncă s-a îmbunătățit, iar rata șomajului a continuat să scadă, atingând cel mai scăzut nivel din 2009. În ultimii ani, băncile și-au redresat bilanțurile. Restructurarea creditelor neperformante deținute de administratori de credite din afara sectorului bancar rămâne totuși lentă. Progresele generale în materie de politici au fost puternice și au abordat principalele vulnerabilități, guvernul luând o gamă largă de măsuri pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, piața forței de muncă și administrația fiscală. Privind în perspectivă, menținerea unor politici bugetare solide ar contribui la reducerea în continuare a datoriei publice și, deși persistă anumite provocări structurale legate de productivitatea muncii, semestrul european va oferi cadrul pentru monitorizarea progreselor înregistrate în realizarea reformelor structurale.

(7) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, pe baza evaluării și a recomandării Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Greciei ([6]). Planul vizează perioada cuprinsă între 2025 și 2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani. Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete: 3,7 % în 2025, 3,6 % în 2026, 3,1 % în 2027 și 3,0 % în 2028, ceea ce corespunde ratelor maxime de creștere cumulate calculate prin raportare la anul de bază 2023 de 6,5 % în 2025, 10,3 % în 2026, 13,7 % în 2027 și 17,1 % în 2028.

([4]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) SWD(2026) 137 final.

([6]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Greciei (JO C, C/2025/661, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

(8) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a invitat statele membre să solicite activarea clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare ([7]), iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Greciei, Consiliul a adoptat, la 8 iulie 2025, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Greciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate ([8]). Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) îi permite Greciei să reprioritizeze cheltuielile publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari și de durată să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

(9) La 30 aprilie 2026, Grecia și-a prezentat raportul anual pentru 2026 privind progresele înregistrate ([9]) referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Grecia cu privire la progresele realizate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(10) Creșterea PIB real în anul 2025 a fost de 2,1 %, iar inflația IAPC a fost de 2,9 %. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că PIB real va crește cu 1,8 % în 2026 și cu 1,6 % în 2027, iar inflația IAPC va fi de 3,7 % în 2026 și de 2,4 % în 2027.

(11) Pe baza datelor furnizate de Eurostat ([10]), excedentul public al Greciei a crescut de la 1,3 % din PIB în 2024 la 1,7 % din PIB în 2025, în timp ce excedentul primar a crescut de la 4,8 % din PIB la 4,9 % din PIB în 2025. Creșterea excedentului în 2025 reflectă în principal scăderea cheltuielilor cu dobânzile și limitarea cheltuielilor curente, alături de creșterea veniturilor din TVA, în pofida punerii în aplicare a unor măsuri expansioniste (0,6 % din PIB), inclusiv reducerea contribuțiilor la asigurările sociale, creșterea salariilor din sectorul public și acordarea de sprijin țintit gospodăriilor. Pe baza măsurilor de politică cunoscute până la data-limită a prezentei analize, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează un excedent de 0,8 % din PIB în 2026 și de 0,6 % din PIB în 2027. Scăderea excedentului în 2026 reflectă în principal impactul reducerilor fiscale (a impozitului pe venitul persoanelor fizice, a impozitului pe proprietate și a TVA), al creșterii pensiilor și a salariilor din sectorul public, precum și al creșterii cheltuielilor pentru apărare și al măsurilor temporare de sprijin în domeniul energiei. Scăderea în continuare a excedentului în 2027 reflectă în principal impactul pe întregul an al pachetului fiscal expansionist din 2026, o reducere suplimentară a contribuțiilor la asigurările sociale și creșteri suplimentare ale salariilor din sectorul public.

(12) Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea fiscal-bugetară ([11]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2025, de 0,8 % din PIB. Se preconizează că în 2026 aceasta va continua să fie expansionistă, de 2,8 % din PIB, și că în 2027 va fi contracționistă, de 1,5 % din PIB.

([7]) Comunicarea Comisiei intitulată „Integrarea unei creșteri a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere”, Bruxelles, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

([8]) Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2025 care permite Greciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale) (JO C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([9]) Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2026 sunt disponibile la adresa:https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2026.

([11]) Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

(13) Pe baza datelor furnizate de Eurostat ([12]), datoria publică a Greciei a scăzut de la 154,2 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 146,1 % din PIB la sfârșitul anului 2025. Scăderea ponderii datoriei în 2025 a fost în principal rezultatul creșterii PIB nominal și al excedentului bugetar. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a prezentei analize, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că ponderea datoriei în PIB va scădea la 140,7 % până la sfârșitul anului 2026 și va continua să scadă, urmând să fie de 134,4 % până la sfârșitul anului 2027.

(14) Conform datelor Eurostat ([13]), cheltuielile publice totale pentru apărare în Grecia au fost de 2,4 % din PIB în 2025, ceea ce corespunde unei creșteri de 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu anul de referință 2024. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, se preconizează că acestea vor fi de 2,6 % din PIB în 2026, ceea ce corespunde unei creșteri de 0,4 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2024 ([14]).

(15) Uniunea se confruntă în continuare cu riscuri de întreruperi ale aprovizionării cu energie și de volatilitate ridicată a prețurilor, exacerbate de tensiunile geopolitice care afectează piețele mondiale ale petrolului și gazelor. Experiența dobândită în urma crizei energetice din perioada 2022-2023 a arătat că măsurile ample și neținte implică costuri bugetare mari și sunt ineficiente din punct de vedere social și economic. De la izbucnirea războiului în Orientul Mijlociu în februarie 2026, Grecia a adoptat măsuri de politică bugetară pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energie asupra gospodăriilor și întreprinderilor ([15]). Printre acestea se numără o combinație de transferuri sociale și măsuri de sprijinire a prețurilor, în special o subvenție nețintită pentru motorină (0,16 EUR pe litru) și un card de combustibil specific în valoare de 50-60 EUR acordat pentru fiecare vehicul în perioada aprilie-mai 2026, precum și o subvenție țintită pentru îngrășăminte destinată fermierilor, care acoperă 15 % din costurile pentru sectorul agricol pentru perioada aprilie-august 2026. Sprijinul suplimentar include un transfer țintit unic către familiile cu copii (150 EUR pe copil) și compensații pentru operatorii de feriboturi pentru a limita costurile de transport. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, costul bugetar al acestor măsuri ar urma să fie de 0,2 % din PIB în 2026. Potrivit estimărilor Comisiei, dacă aceste măsuri vor rămâne în vigoare până la sfârșitul anului 2026, costul lor bugetar se va ridica la 0,6 % din PIB în 2026.

(16) Pe baza calculelor Comisiei, cheltuielile nete ale Greciei au crescut cu 3,0 % în 2025 și cu 2,8 %, cumulat, în 2024 și 2025. Creșterea cheltuielilor nete în 2025 se situează sub creșterea maximă recomandată. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024 și 2025, rata de creștere cumulată a cheltuielilor nete este, de asemenea, inferioară ratei maxime de creștere recomandate.

(17) Pe baza calculelor Comisiei, se preconizează o creștere a cheltuielilor nete ale Greciei de 7,3 % în 2026 și, cumulat, de 10,4 % în 2024, 2025 și 2026. Creșterea preconizată a cheltuielilor nete în 2026 depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 1,5 % din PIB în termeni anuali. Dacă se consideră 2024, 2025 și 2026 împreună, rata cumulată preconizată de creștere a cheltuielilor nete depășește rata maximă de creștere recomandată, corespunzând unei abateri de 0,2 % din PIB în termeni cumulativi. Cu toate acestea, abaterea preconizată se încadrează în flexibilitatea clauzei derogatorii naționale pe baza proiecțiilor actuale privind cheltuielile pentru apărare.

(18) Centralizarea și digitalizarea administrației fiscale și vamale au fost esențiale pentru creșterea gradului de respectare a obligațiilor fiscale, odată cu introducerea instrumentelor digitale și cu consolidarea sistemelor de conformitate, inclusiv ca parte a planului de redresare și reziliență, contribuind la o reducere semnificativă a deficitului de conformitate în materie de TVA. Pentru a susține aceste progrese, este esențial să se mențină investițiile, inclusiv sistemele informatice dezvoltate cu sprijinul MRR, prin alocarea de resurse suficiente pentru întreținerea sistemelor și pentru capacitatea internă. În același timp, sistemul fiscal este caracterizat în continuare de un număr mare de cheltuieli fiscale (1 236 de cazuri în 2025) cu un impact bugetar semnificativ, ceea ce sporește complexitatea sistemului fiscal și are implicații asupra eficienței veniturilor. O evaluare sistematică a cheltuielilor fiscale ar pune bazele raționalizării cheltuielilor fiscale, îmbunătățind astfel transparența generală a sistemului fiscal și sprijinind sustenabilitatea fiscală. De asemenea, sunt necesare eforturi suplimentare în ceea ce privește administrația vamală. Deși centralizarea în curs a administrației vamale a dus la creșterea veniturilor vamale, în pofida scăderii importurilor globale, finalizarea centralizării inspecțiilor, consolidarea capacității operaționale și extinderea infrastructurii la principalele puncte de intrare, inclusiv în portul Pireu, ar îmbunătăți și mai mult asigurarea respectării legislației și colectarea veniturilor.

([12]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2026.
([13]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiunilor guvernamentale (COFOG).
([14]) Definiția NATO pentru cheltuielile de apărare diferă de definiția COFOG pentru apărare. În plus, ar putea exista diferențe din cauza momentului înregistrării cheltuielilor, în special a celor cu echipamentele militare, deoarece raportarea NATO nu urmează normele conturilor naționale privind momentul înregistrării.
([15]) Acest lucru reflectă situația de la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026 (4 mai 2026).

(19) Grecia a continuat să ia măsuri în direcția modernizării administrației sale publice. În urma unei ajustări semnificative după 2010, dimensiunea și costurile administrației publice au fost, în linii mari, aliniate la media UE. Masa salarială a sectorului public din Grecia a rămas în mare măsură stabilă în 2025, la 10,2 % din PIB, ușor peste media UE (de 10,3 % din PIB). Pentru a susține acest lucru, este esențial să se aplice în continuare grila salarială unificată, menținând, în același timp, nivelurile actuale de personal, inclusiv în ceea ce privește personalul temporar. Planul de redresare și reziliență conține măsuri de îmbunătățire a eficacității administrației publice, inclusiv un cadru de guvernanță pe mai multe niveluri adoptat în 2023, care ar trebui să îmbunătățească coordonarea între administrațiile centrale, regionale și locale, de exemplu în ceea ce privește gestionarea apei și protecția civilă. Se estimează că Grecia va începe să aplice cadrul de guvernanță după ce va adopta o lege codificată care va reuni toate responsabilitățile administrației regionale și locale într-un cadru juridic unic, lege ce se preconizează că va intra în vigoare în 2026.

(20) S-au înregistrat progrese în ceea ce privește reducerea creditelor neperformante din bilanțurile băncilor, dar soluționarea creditelor neperformante rămase, gestionate în prezent în mare măsură de administratorii de credite, a avut loc într-un ritm lent. Obstacolele judiciare, cum ar fi durata lungă a soluționării judiciare a litigiilor de dinainte și de după licitații, duc la un interes scăzut al terților și la licitații nereușite, întârziind lichidarea garanțiilor reale. Întârzierile menționate mai sus în ceea ce privește procedurile de lichidare și, prin urmare, descurajarea potențialilor cumpărători de la participarea la licitații subminează eficiența globală a cadrului de soluționare a datoriilor, reducând, în același timp, oferta efectivă de bunuri imobile. De asemenea, întârzierile exacerbează criza legată de accesibilitatea prețului locuințelor, deoarece multe reședințe vacante sunt indisponibile din cauza proceselor legate de executarea datoriilor. Măsurile procedurale adoptate recent vizează abordarea problemelor menționate mai sus prin accelerarea soluționării litigiilor de dinainte și de după licitații, constând în (i) simplificări procedurale, (ii) măsuri de evitare a concentrării disproporționate a litigiilor legate de asigurarea respectării legii în zonele metropolitane și (iii) o platformă digitală pentru a înregistra progrese decisive în ceea ce privește datele audierilor la distanță; cu toate acestea, eficacitatea lor nu poate fi încă stabilită.

(21) Implicarea sistematică, substanțială și în timp util a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a se asigura asumarea pe scară largă a implementării cu succes a instrumentelor de finanțare ale Uniunii, precum și în contextul semestrului european.

(22) În Grecia, punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul pentru o tranziție justă (FTJ), Fondul social european Plus (FSE+) și Fondul de coeziune (FC), se situează peste ritmul mediu de la nivelul UE, atât în ceea ce privește selecția proiectelor, cât și plățile. Este importantă menținerea ritmului actual și maximizarea impactului investițiilor pe teren. Grecia ia deja măsuri în cadrul programelor sale aferente politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică. Cu toate acestea, unele domenii pot necesita o atenție suplimentară în materie de punere în aplicare, inclusiv cele legate de inovare, gestionarea deșeurilor, transportul public urban, căile ferate și măsurile bazate pe realitatea locului pentru a păstra capitalul uman în afara regiunii-capitală și pentru a aborda declinul demografic în regiunile mai puțin dezvoltate. Este esențial să se asigure implementarea rapidă și eficace a noilor investiții identificate de Grecia în evaluarea sa intermediară a fondurilor politicii de coeziune, în special a investițiilor legate de cele cinci priorități prevăzute în Regulamentul privind evaluarea intermediară ([16]).

(23) Grecia se confruntă cu o serie de provocări legate de sarcina de reglementare, de barierele la intrarea pe piețele de produse și servicii, de fragmentarea politicii de cercetare, de procedurile judiciare îndelungate și de incertitudinea cauzată de lipsa unor planuri care să definească utilizările terenurilor, deși au fost luate recent măsuri de politică în unele din aceste domenii.

([16]) Regulamentul (UE) 2025/1914 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 septembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare.

(24) Grecia și-a îmbunătățit cadrul de reglementare și a pus în aplicare instrumente digitale pentru a raționaliza interacțiunea întreprinderilor cu statul, de exemplu prin simplificarea și digitalizarea procesului de acordare a licențelor pentru înființarea și funcționarea întreprinderilor. Cu toate acestea, întreprinderile grecești încă percep respectarea necesară a reglementărilor comerciale ca fiind o provocare majoră pentru investiții, după cum o ilustrează sondajele realizate de Banca Europeană de Investiții. Autorizațiile de mediu continuă să implice servicii multiple și se depun eforturi pentru a reduce termenele de aprobare. Unul dintre motive este faptul că nu a fost finalizat cadrul de reglementare, deoarece nu au fost încă adoptate toate actele secundare care ar permite un proces de autorizare mai ușor în caz de modificări nesubstanțiale. De asemenea, o capacitate suficientă și digitalizarea de la un capăt la altul a registrului electronic de mediu și a proceselor de autorizare aferente pentru toate serviciile implicate ar contribui la accelerarea procedurilor de autorizare de mediu. În plus, cadrul juridic pentru contractele de concesiune pentru malul mării este depășit și împiedică investițiile în infrastructura existentă și în cea nouă. În special, infrastructura legată de activitățile industriale, extractive și alte activități de sprijin ar beneficia de un cadru juridic distinct, având în vedere cerințele extrem de complexe în materie de siguranță și de mediu. În general, evaluările solide ale impactului reglementărilor ar fi un instrument-cheie pentru identificarea și abordarea oricărei sarcini de reglementare nejustificate. Se preconizează că finalizarea cartografierii cadastrale și integrarea acesteia ca parte a sistemului informatic de bază al administrației publice și fiscale vor reduce sarcina administrativă pentru sectorul privat, inclusiv pentru fermieri.

(25) Serviciile profesionale, în special avocații, arhitecții, inginerii constructori și contabilii, se confruntă cu reglementări stricte care afectează prestarea de servicii la nivel național și transfrontalier (inclusiv cerințe privind intrarea pe piață; restricții privind practicile multidisciplinare și publicitatea; restricții teritoriale; și, în unele cazuri, bareme de onorarii fixe). Aceste servicii profesionale au, de asemenea, o rată scăzută de încetare a activității întreprinderilor. În mod similar, există în continuare restricții în materie de reglementare în ceea ce privește comerțul în interiorul UE, în special în ceea ce privește intrarea pe piețele cu amănuntul, zonarea și cerințele aferente acordării licențelor. Sectorul farmaceutic continuă să funcționeze în conformitate cu norme stricte privind stabilirea, inclusiv cu restricții demografice și geografice. Normele sectoriale privind stabilirea sunt, de asemenea, mai restrictive decât în ansamblul UE în sectoarele transporturilor și telecomunicațiilor. În contextul pieței unice, costurile de intrare și de stabilire pentru investitorii și prestatorii de servicii străini sunt majorate de modificările frecvente ale normelor fiscale, de costurile ridicate de asigurare a conformității și de barierele de reglementare. Aceste constrângeri sunt deosebit de pronunțate în sectorul serviciilor profesionale și al comerțului cu amănuntul, precum și în sectorul transporturilor și al rețelelor.

(26) Gestionarea politicii de cercetare și sursele de finanțare pentru aceasta rămân fragmentate între mai multe ministere și entități publice din Grecia, iar coordonarea între aceste organisme a fost slabă. În ceea ce privește accesul la finanțare, investițiile de capital de risc rămân cu mult sub media UE și sub capitalul privat local, iar piața capitalului de risc pentru creștere nu este dezvoltată. Acest lucru reflectă mai degrabă dependența de inițiative sprijinite de stat decât de piețe private mature. În același timp, deși accesul la finanțare al întreprinderilor în etapa incipientă este, în linii mari, în concordanță cu celelalte țări din UE, constrângerile în materie de finanțare persistă odată ce start-upurile se apropie de etapa de dezvoltare inițială sau de etapa de creștere. În plus, în timp ce sprijinul public pentru activitățile de cercetare și dezvoltare ale întreprinderilor a crescut, cheltuielile din sectorul privat se situează în continuare cu mult sub media UE. În viitor, consolidarea guvernanței politicii de cercetare și asigurarea finanțării pe termen lung pentru cercetare și dezvoltare rămân esențiale. Constrângerile financiare ale întreprinderilor grecești sunt exacerbate și mai mult de întârzierile în efectuarea plăților, în special a plăților datorate de sectorul public. Ponderea IMM-urilor care primesc cu întârziere plățile datorate de organismele publice este cu mult peste media UE (33 % față de 20 %).

(27) Potențialul de inovare al Greciei este afectat și mai mult de gradul încă scăzut de adoptare a tehnologiilor digitale de către întreprinderi, în special de către IMM-uri. În pofida progreselor înregistrate, rata de digitalizare a IMM-urilor rămâne semnificativ mai scăzută decât media UE (55,95 % față de 71,39 % la nivelul UE în 2025). În general, întreprinderile au rămas în urmă și în ceea ce privește adoptarea tehnologiilor digitale esențiale, cum ar fi inteligența artificială (IA), cloud computingul și analiza datelor.

(28) Grecia a înregistrat progrese suplimentare în ceea ce privește sporirea eficacității și a eficienței sistemului judiciar, prin modificarea Codului de procedură civilă în vederea îmbunătățirii desfășurării proceselor civile și comerciale în prima și în a doua instanță și în ceea ce privește executarea hotărârilor, precum și în vederea digitalizării procedurilor judiciare; de asemenea, a înregistrat progrese prin adoptarea unor noi dispoziții jurisdicționale privind litigiile care decurg din procedurile de achiziții publice. A fost elaborat un Cod al mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, al cărui domeniu de aplicare se va extinde și la soluționarea litigiilor legate de achizițiile publice, dar codul nu a fost încă adoptat. Deși recent au fost implementate o serie de instrumente de justiție digitală, integrarea tehnologiei informației în procedurile judiciare rămâne incompletă, limitându-se în continuare la câteva instanțe și neacoperind toate fluxurile de lucru. Durata procedurilor în fața instanțelor civile, penale și administrative este în continuare printre cele mai lungi din UE, cauzând întârzieri substanțiale, afectând în special asigurarea respectării drepturilor contractuale și de proprietate, punerea în aplicare a procedurilor de asigurare a respectării legii și soluționarea litigiilor în materie de achiziții publice, deși s-au înregistrat progrese ca urmare a reformelor recente. În plus, pot fi realizate progrese suplimentare în ceea ce privește revizuirea cadrului juridic privind organizarea instanțelor și statutul judecătorilor.

(29) În prezent, doar aproximativ 20 % din teritoriul Greciei este acoperit de planuri locale de urbanism aprobate. Lipsa unei utilizări definite a terenurilor a dus la incertitudine în ceea ce privește activitatea economică permisă și la construcții informale, ceea ce, la rândul său, a creat o presiune nesustenabilă asupra mediului și a infrastructurii. Deși Grecia a înregistrat progrese considerabile în ceea ce privește elaborarea planurilor urbane prin intermediul MRR, reforma trebuie finalizată pentru a contribui la accelerarea investițiilor.

(30) În ciuda ponderii tot mai mari a energiei din surse regenerabile în producția sa globală de energie electrică, Grecia rămâne dependentă într-o mare măsură de combustibilii fosili. Prețurile angro ale energiei electrice sunt volatile, fiind exacerbate de evoluțiile geopolitice, ceea ce este deosebit de evident în cazul Greciei din cauza gradului mare de dependență de gazele naturale pentru producerea de energie electrică. Planul de redresare și reziliență al Greciei conține mai multe reforme și investiții, inclusiv creșterea capacității de stocare, care se preconizează că vor accelera decarbonizarea. Capacitatea de producție de energie din surse regenerabile poate fi extinsă și mai mult prin adăugarea energiei eoliene offshore, iar desemnarea zonelor este un pas vital în facilitarea dezvoltării acesteia. Cu toate acestea, sunt necesare acțiuni suplimentare pentru a reduce dependența Greciei de combustibilii fosili și pentru a reduce prețurile energiei electrice, de exemplu prin promovarea răspunsului părții de consum și accelerarea introducerii contoarelor inteligente, finalizarea interconectării insulelor, reducerea pierderilor din rețeaua de distribuție și remedierea factorilor care contribuie la creșterea costurilor energiei electrice pentru consumatorii finali.

(31) Grecia continuă să mențină o serie de subvenții pentru combustibilii fosili, de exemplu pentru utilizări industriale, și nu a fost stabilit niciun calendar detaliat privind modalitatea de eliminare treptată a subvențiilor până în 2030. În special, subvențiile pentru combustibilii fosili, care nu au scopul de a atenua sărăcia energetică și nici de a consolida securitatea energetică, împiedică procesul de electrificare și nu sunt cruciale pentru competitivitatea industrială, astfel că ar putea fi considerate o prioritate în materie de eliminare treptată. În Grecia, impozitarea energiei continuă să favorizeze, în anumite cazuri, gazele naturale în detrimentul energiei electrice, ceea ce poate contribui la un semnal de preț ambiguu, având în vedere ponderea crescută a surselor regenerabile de energie în producția totală de energie electrică. Prețurile finale la energie sunt mai mici pentru combustibilii fosili în comparație cu energia electrică, Grecia numărându-se printre statele membre ale UE cu cel mai mare raport dintre prețul energiei electrice și cel al gazelor. În plus, Grecia rămâne țara din UE în care accizele la motorină sunt deosebit de mici în comparație cu accizele la benzină, deși motorina este mai dăunătoare pentru mediu. Prin urmare, o recalibrare a taxelor pe energie, combinată cu eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili, ar putea oferi stimulente mai puternice pentru electrificare. În cele din urmă, o utilizare mai bine direcționată a surselor de venituri (de exemplu, ETS) ar permite alocarea unor resurse suficiente pentru principalele scheme de sprijin (de exemplu, contul SRE), precum și promovarea într-o mai mare măsură a decarbonizării industriei și a sectorului transporturilor, ceea ce ar contribui și mai mult la tranziția verde a Greciei într-un mod echitabil și favorabil incluziunii.

(32) Deși Grecia are unul dintre cele mai vechi parcuri de vehicule din UE, în ultimii ani parcul său de autobuze urbane a fost reînnoit în mod semnificativ, prin introducerea unui număr mare de autobuze electrice. Sectorul transporturilor din Grecia este unul dintre principalii emițători de CO_2 ai țării. Grecia ar beneficia de pe urma elaborării unei strategii cuprinzătoare, inclusiv a unui plan de investiții și a unor reforme, de promovare a decarbonizării sectorului transporturilor prin extinderea utilizării mijloacelor electrice de transport, inclusiv prin îmbunătățirea capacității și a calității transportului public urban. În plus, prin finalizarea licitațiilor lansate pentru serviciile de transport interregional și urban cu autobuzul, Grecia va crea un mediu mai sigur și mai favorabil pentru promovarea modernizării și ecologizării parcului său de autobuze. Modernizarea terminalelor de autobuze din principalele orașe pentru a promova transportul intermodal ar avea, de asemenea, o contribuție pozitivă. În plus, reînnoirea flotei de transport maritim de pasageri a Greciei (peste 80 % din navele sale de pasageri fiind vechi de peste 20 de ani și nefiind echipate cu tehnologii verzi) oferă beneficii economice și de mediu semnificative. Ca parte a planului de redresare și reziliență al Greciei, a fost elaborat un plan general pentru reînnoirea flotei grecești de transport maritim de pasageri, care poate sta la baza deciziilor de politică privind modernizarea navelor, infrastructura portuară și finanțarea.

(33) Grecia s-a angajat să își modernizeze sistemul feroviar național. Reforma feroviară în curs sprijinită de MRR urmărește să facă sectorul feroviar grecesc mai sigur, mai eficient, mai integrat, mai modern și mai receptiv la cererea clienților, cu accent pe consolidarea capacității și a investițiilor administratorului de infrastructură. Implementarea Sistemului european de management al traficului feroviar și consolidarea capacității operaționale a Autorității grecești de reglementare pentru căile ferate, inclusiv prin abordarea constrângerilor legate de resurse, sunt esențiale pentru sprijinirea acestor eforturi. Prin dezvoltarea unui sistem feroviar modern și eficient, Grecia își poate valorifica poziția strategică de punct de acces între Europa, estul Mării Mediterane și regiunea Mării Negre și poate dezvolta un sistem de transport fiabil, competitiv și durabil din punctul de vedere al mediului, care să sprijine dezvoltarea regională, coeziunea, conectivitatea transfrontalieră și creșterea economică.

(34) Grecia este deosebit de vulnerabilă la schimbările climatice și la fenomenele meteorologice extreme conexe, cum ar fi secetele intense, inundațiile, incendiile forestiere și canicula. Frecvența și gravitatea tot mai mari ale acestor evenimente necesită lucrări costisitoare de reconstrucție a infrastructurii afectate și reabilitarea unor zone forestiere și agricole extinse. În prezent, Grecia nu dispune de o strategie cuprinzătoare, însoțită de o alocare clară a responsabilităților, inclusiv ale administrației regionale și locale, pentru planificarea și punerea în aplicare a investițiilor în adaptarea la schimbările climatice. Prin instituirea unui sistem de guvernanță pe mai multe niveluri și prin integrarea considerentelor de reziliență la schimbările climatice în administrația publică și în sectoarele-cheie (de exemplu, energia și transporturile), Grecia ar institui un cadru mai favorabil pentru realizarea imunizării necesare la schimbările climatice a investițiilor esențiale în infrastructură într-un mod durabil și eficace în întreaga țară, inclusiv în regiunile de coastă și insulare. Acest lucru ar necesita acordarea de prioritate planificării bazate pe cunoașterea riscurilor și mobilizarea unor investiții publice și private adecvate, în special în sectoarele în care vulnerabilitățile climatice rămân insuficient abordate, inclusiv în sectorul transporturilor și în sectoarele dependente de mediul marin, care sunt expuse unor riscuri climatice semnificative. În plus, ar fi benefic pentru Grecia să adopte o abordare structurată a finanțării riscurilor de dezastre și să adopte măsuri de politică suplimentare pentru a crește rata de acoperire a asigurărilor private, în principal prin adoptarea și implementarea unei strategii naționale privind asigurările private împotriva dezastrelor naturale. Acoperirea asigurărilor private rămâne una dintre cele mai scăzute din UE, iar divergența dintre regiunea Attica și alte regiuni este mare, în pofida măsurilor introduse în ultimii ani, care se preconizează că vor avea un impact pe termen mediu și lung.

(35) Grecia este una dintre țările din UE cu cel mai mare stres hidric, agricultura fiind principalul consumator de resurse de apă, reprezentând peste 80 % din consumul total de apă. Aprovizionarea cu apă a țării este supusă unei presiuni semnificative, situație exacerbată de secetele prelungite și de precipitațiile extreme, în contextul în care nu există un cadru adecvat pentru colectarea și stocarea apei de suprafață și a apei pluviale, iar reutilizarea apelor uzate epurate este limitată. În cadrul planului său de redresare și reziliență, Grecia a elaborat o nouă Strategie națională privind apa pentru utilizarea eficientă și durabilă a resurselor de apă și a introdus o inițiativă-pilot pentru reorganizarea principalilor furnizori de servicii de apă. Punerea în aplicare a acestei strategii, alături de investiții în gestionarea durabilă a apei și în infrastructura aferentă, este crucială pentru construirea și menținerea unei infrastructuri reziliente și pentru promovarea unei utilizări eficiente a resurselor de apă. În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a politicii de coeziune, Grecia a majorat alocările pentru investițiile în domeniul apei. Inițiativele de promovare a gestionării circulare a apei și a gestionării cererii de apă, precum și eforturile de sensibilizare a publicului cu privire la valoarea și siguranța apelor uzate epurate în mod adecvat pot contribui la atenuarea deficitului de apă și la îmbunătățirea eficienței globale a gestionării durabile a aprovizionării cu apă.

(36) Grecia se confruntă cu provocări în ceea ce privește gestionarea deșeurilor. În pofida introducerii unei taxe de depozitare a deșeurilor în 2022 și a eforturilor de implementare a unor instalații de gestionare a deșeurilor, aproximativ 80 % din deșeurile municipale sunt încă depozitate. Lipsa unor instalații de reciclare adecvate și progresele limitate în ceea ce privește creșterea nivelurilor de reciclare, care rămân de doar 17,4 %, față de 48 % la nivelul UE, evidențiază necesitatea unei abordări mai cuprinzătoare și mai integrate a gestionării deșeurilor. Pentru a aborda aceste provocări, este esențial să se actualizeze planurile regionale de gestionare a deșeurilor, în conformitate cu cerințele Directivei-cadru privind deșeurile, și să se investească în infrastructura de gestionare a deșeurilor solide. Acest lucru ar include adoptarea unor sisteme de plată în funcție de cantitatea de deșeuri generată, punerea în aplicare în timp util a unor programe de colectare separată și consolidarea capacității organismelor regionale de gestionare a deșeurilor solide, în special în zone precum insulele, unde constrângerile în materie de capacitate sunt exacerbate în perioadele de vârf ale turismului. Prin luarea acestor măsuri, Grecia își poate reduce dependența de depozitele de deșeuri, poate spori nivelurile de reciclare și poate promova practici mai eficace de gestionare a deșeurilor.

(37) Performanța globală a Greciei în materie de ocupare a forței de muncă a fost puternică în ultimii ani, decalajul față de media UE reducându-se. Cu toate acestea, rata mică de participare a femeilor pe piața forței de muncă duce la o rată a disparității de gen în materie de ocupare a forței de muncă care este de două ori mai mare decât media UE. În pofida îmbunătățirilor, Grecia încă are o proporție considerabilă de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (13,6 % în 2025), iar grupurile vulnerabile, cum ar fi persoanele cu dizabilități sau romii, se confruntă cu dificultăți deosebite în ceea ce privește intrarea pe piața forței de muncă. Încurajarea în continuare a formulelor flexibile de lucru și creșterea numărului de servicii de îngrijire a copiilor și de îngrijire pe termen lung pot pune bazele pentru creșterea ratei de persoane încadrate în muncă, în special tineri, femei și grupuri vulnerabile, și pot îmbunătăți calitatea locurilor de muncă. Consolidarea politicilor active în domeniul pieței forței de muncă și abordarea necorelării competențelor printr-o mai bună orientare a sistemelor de educație și formare către nevoile pieței forței de muncă și prin îmbunătățirea coordonării, a eficacității și a rezultatelor programelor de învățare în rândul adulților rămân, de asemenea, esențiale. Deși sunt în curs de punere în aplicare cadre strategice și se aplică unele măsuri, o proporție ridicată a populației rămâne expusă riscului de sărăcie, iar eficacitatea transferurilor sociale este sub media UE și s-a erodat semnificativ în ultimii ani. Nevoile nesatisfăcute în materie de asistență medicală, furnizarea scăzută de servicii de îngrijire pe termen lung, nivelul ridicat al cheltuielilor cu locuința și al ratelor privării de locuință subliniază necesitatea unui sistem de protecție socială solid și a unor măsuri de politică suplimentare. Disponibilitatea serviciilor sociale și esențiale rămâne limitată, afectând comunitățile marginalizate și îndepărtate.

(38) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale UE, Grecia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de educație. Rata participării la educația și îngrijirea timpurie de la vârsta de trei ani până la vârsta de începere a învățământului primar obligatoriu rămâne mică. În 2019 (cele mai recente date Eurostat pentru Grecia), Grecia s-a clasat pe ultimul loc dintre statele membre ale UE în ceea ce privește rata de înscriere, iar lipsa unor date mai recente îngreunează monitorizarea progreselor. Participarea la educația și îngrijirea timpurie la vârste mai mici rămâne, de asemenea, scăzută. În 2024, 28,8 % dintre copiii greci cu vârsta mai mică de trei ani au participat la educația și îngrijirea timpurie (această rată a fost de 39,3 % la nivelul UE). Rata este deosebit de scăzută în cazul copiilor expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială. Grecia este invitată să ia măsuri în vederea creșterii ratei de participare a copiilor cu vârsta mai mică de trei ani pentru a îndeplini obiectivul revizuit de la Barcelona de 42,8 % până în 2030.

(39) Potrivit celui mai recent program al OCDE pentru evaluarea internațională a elevilor din 2022, o mare parte dintre elevii greci în vârstă de 15 ani nu au un nivel minim de competențe în ceea ce privește competențele de bază. Ratele rezultatelor slabe la învățătură sunt printre cele mai mari din UE și au crescut din 2018 în toate grupurile socioeconomice, ceea ce indică provocări structurale în materie de calitate și echitate a sistemului de învățământ. Aceste provocări care subminează rezultatele în materie de educație ale Greciei pot fi legate de finanțarea limitată a politicilor educaționale, de gradul limitat de autonomie a școlilor, de metodele demodate de evaluare a elevilor, de dificultățile în punerea în aplicare a metodelor de predare bazate pe competențe și a unor abordări de predare specifice pentru elevii cu dizabilități și cu nevoi educaționale speciale. Cadrele didactice au în continuare oportunități limitate de dezvoltare profesională continuă, lucru care, combinat cu lipsa unei culturi de evaluare a cadrelor didactice, afectează și mai mult calitatea educației.

(40) Nivelul participării adulților la formare, de 16,6 %, este mult mai mic decât media UE și este cu mult sub obiectivul de 40 % stabilit de Grecia pentru 2030. Având în vedere eficacitatea limitată a mecanismelor de previzionare în materie de competențe, în pofida unor îmbunătățiri recente, persistă neconcordanțe între cererea și oferta de competențe. Performanța scăzută a sistemului de educație și formare profesională subminează eforturile de eliminare a decalajului față de cererea de competențe de pe piața forței de muncă, cu toate că există reforme și inițiative în curs care urmăresc să soluționeze această problemă. În pofida creșterii cererii, procentul specialiștilor în domeniul TIC din totalul locurilor de muncă, de 2,5 %, este cel mai scăzut din UE. În plus, ponderea globală a adulților cu competențe digitale de bază sau peste nivelul de bază a fost de 50,96 % în 2025, cu 10 puncte procentuale mai mică decât media UE. Abordarea acestor provocări ar contribui, de asemenea, la sprijinirea convergenței sociale ascendente, în conformitate cu analiza de țară din a doua etapă efectuată de serviciile Comisiei vizând cadrul de convergență socială ([17]).

(41) Prețurile locuințelor au crescut într-un ritm ridicat începând din 2019, ca urmare a cererii puternice și a activității modeste în domeniul construcțiilor. Cererea internă a crescut în perioada de după pandemie și a rămas puternică. Cererea externă – care a fost stimulată de programul de vize de aur și de oportunitățile de investiții în turism – s-a temperat într-o oarecare măsură în 2025. Oferta de locuințe este limitată de anii de investiții lente în locuințe, care rămân scăzute comparativ cu media UE, în pofida recentei creșteri a activității de construcții. Creșterea prețurilor locuințelor și a chiriilor a depășit creșterea veniturilor și, prin urmare, accesibilitatea locuințelor s-a deteriorat, afectând o mare parte a populației. Sunt în curs de pregătire strategia națională privind locuințele și programul de schimb reciproc de proprietăți publice („Kinoniki Antiparochi”) care fac parte din planul de redresare și reziliență al Greciei și vizează oferirea dezvoltatorilor din sectorul privat stimulente pentru a investi în locuințe sociale și la prețuri accesibile.

(42) Prin intermediul planului său de redresare și reziliență, Grecia a investit în tranziția către un sistem de sănătate bazat pe asistența medicală primară. Pe baza acestor eforturi, este necesar să se promoveze în continuare accesul la asistență medicală de calitate și la prețuri accesibile și să se reducă rata ridicată a nevoilor de asistență medicală nesatisfăcute raportate de populație. Acest lucru include asigurarea funcționării reformei medicilor personali și a sistemului de trimiteri și abordarea deficitului de asistenți medicali și de medici generaliști, precum și a dezechilibrelor geografice în materie de disponibilitate a acestora, care rămân o provocare-cheie, împiedicând accesul la îngrijiri medicale. În legătură cu acest aspect, Grecia raportează în continuare unul dintre cele mai mari procente de plăți directe din întreaga UE. Pentru a contribui la soluționarea acestei probleme, revizuirea amplorii coplăților pentru asistența medicală și asigurarea acoperirii de către stat a tratamentelor stomatologice reprezintă un aspect esențial. Având în vedere investițiile Greciei în transformarea digitală a asistenței medicale, eforturile suplimentare de sporire a alfabetizării digitale în domeniul sănătății vor contribui la accelerarea adoptării instrumentelor și serviciilor de e-sănătate. Privind în perspectivă, punerea la dispoziție și valorificarea unor date de înaltă calitate din întregul sector sunt esențiale pentru a contribui la elaborarea unor politici cu impact ridicat în vederea abordării provocărilor din sistemul de sănătate.

([17]) SWD(2026) 122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework (SCF) [Analiza de țară din a doua etapă privind convergența socială, în conformitate cu cadrul de convergență socială (CCS)].

(43) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2026 privind politica economică a zonei euro. În cazul Greciei, recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de a treia și a celei de a paisprezecea recomandări privind zona euro, recomandarea 2 contribuie la punerea în aplicare a celei de a patra recomandări privind zona euro, recomandarea 3 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea, a celei de a opta și a celei de a noua recomandări privind zona euro, recomandarea 4 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea recomandări privind zona euro, iar recomandarea 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a cincea recomandări privind zona euro.

(44) Având în vedere rolul esențial al capitalului uman în consolidarea competitivității și a autonomiei strategice a Uniunii, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre să ia măsuri urgente pentru a aborda provocările structurale legate de capitalul uman în domeniul competențelor, al educației și al formării, care obstrucționează competitivitatea. Recomandările specifice adresate Greciei în 2026 pot contribui la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniune,

RECOMANDĂ ca, în 2026 și în 2027, Grecia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să adere în continuare la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, utilizând, în același timp, flexibilitatea permisă de clauza derogatorie națională activată de Consiliu. Să consolideze în ansamblu cheltuielile pentru apărare și securitate și nivelul de pregătire în aceste domenii, asigurând, în același timp, sustenabilitatea datoriei și eficiența cheltuielilor și adaptând treptat bugetul pentru a susține creșterea structurală a cheltuielilor pentru apărare. Să se asigure că măsurile luate pentru a atenua impactul creșterii prețurilor la energie cauzate de criză sunt temporare, orientate către protejarea gospodăriilor vulnerabile sau către satisfacerea nevoilor întreprinderilor mari consumatoare de energie, păstrează stimulentele pentru economisirea energiei și sunt compatibile din punctul de vedere al costului bugetar cu angajamentele asumate în contextul cadrului bugetar al UE. Să continue eforturile de îmbunătățire a respectării obligațiilor fiscale, inclusiv prin centralizarea și digitalizarea într-o mai mare măsură a controalelor vamale și fiscale, și să îmbunătățească transparența sistemului fiscal prin evaluarea și raționalizarea cheltuielilor fiscale. Să îmbunătățească în continuare eficacitatea și eficiența administrației sale publice prin punerea deplină în aplicare a cadrului de guvernanță pe mai multe niveluri. Să continue reducerea în curs a stocului de credite neperformante deținute de bănci și de administratorii de credite prin accelerarea procedurilor judiciare legate de lichidare.

2. Să asigure continuitatea reformelor și a investițiilor implementate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Să mențină ritmul de implementare în cadrul programelor politicii de coeziune, bazându-se, după caz, pe realocări către prioritățile strategice și pe flexibilitățile convenite în contextul evaluării la jumătatea perioadei a cadrului politicii de coeziune.

3. Să simplifice reglementarea și să raționalizeze și digitalizeze procesele administrative. Să finalizeze cadrele de reglementare pentru acordarea licențelor de mediu și a contractelor de concesiune pentru malul mării. Să elimine barierele mari la intrarea pe piață pentru exercitarea serviciilor profesionale și pentru înființarea întreprinderilor. Să îmbunătățească guvernanța sistemului național de cercetare, dezvoltare și inovare prin reducerea fragmentării gestionării și finanțării politicii de cercetare. Să faciliteze accesul la finanțare pentru start-upuri și pentru întreprinderile în curs de extindere, inclusiv prin dezvoltarea capitalului privat și a capitalului de risc la nivel local. Să promoveze digitalizarea întreprinderilor, în special a IMM-urilor. Să continue eforturile de raționalizare a procedurilor judiciare și de reducere a duratei acestora prin accelerarea procedurilor civile și de achiziții publice. Să finalizeze reforma în materie de urbanism prin intrarea în vigoare a planurilor urbanistice care acoperă întregul teritoriu.

4. Să promoveze energia electrică la prețuri accesibile prin dezvoltarea unor soluții de flexibilitate, prin finalizarea interconexiunilor insulelor și prin îmbunătățirea calității și a capacității rețelei de distribuție și să extindă în continuare producția de energie din surse regenerabile, inclusiv prin intermediul capacității eoliene offshore. Să recalibreze taxele pe energie pentru a stimula electrificarea și să ia măsuri concrete pentru eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili, în special în sectorul industrial. Să accelereze decarbonizarea sectorului transporturilor, să finalizeze reforma transportului cu autobuzul și să extindă și modernizeze sistemul feroviar național, inclusiv prin implementarea Sistemului european de management al traficului feroviar. Să consolideze reziliența la schimbările climatice prin imunizarea la schimbările climatice a infrastructurii-cheie și să ia măsuri pentru a spori acoperirea asigurărilor private împotriva daunelor cauzate de dezastrele naturale, inclusiv prin adoptarea strategiei naționale. Să îmbunătățească gestionarea apei și a infrastructurii. Să actualizeze planurile de gestionare a deșeurilor și să îmbunătățească gestionarea deșeurilor solide, inclusiv la nivel regional și pe insule.

5. Să asigure creșterea ratei de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor, al tinerilor și al grupurilor vulnerabile și să asigure îmbunătățirea calității locurilor de muncă prin intensificarea eforturilor privind formulele flexibile de lucru și prin extinderea educației și îngrijirii timpurii formale și a îngrijirii pe termen lung. Să îmbunătățească rezultatele în materie de educație prin extinderea formării și evaluării cadrelor didactice, precum și a autonomiei școlilor. Să continue raționalizarea prestațiilor sociale și îmbunătățirea accesului la servicii. Să extindă oferta de locuințe sociale și la prețuri accesibile, inclusiv prin intermediul unui nou cod al construcțiilor. Să promoveze accesul la asistență medicală de calitate și la prețuri accesibile prin consolidarea asistenței medicale primare, prin abordarea insuficienței și a dezechilibrelor geografice în ceea ce privește asistenții medicali și medicii și prin reducerea plăților directe.

Adoptată la Bruxelles, 10 iulie 2026.

Pentru Consiliu

Președintele

S. HARRIS